

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова Приймальної комісії

академік НАМН України професор

Ю. В. Вороненко

2017 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

ДО АСПІРАНТУРИ

за науковою спеціалізацією

«ПСИХІАТРІЯ»

14.01.16

Київ - 2017 рік

СКЛАД ПРЕДМЕТНОЇ КОМІСІЇ:

1. Пилягіна Г. Я. - д.мед.наук, професор, завідувач кафедри психіатрії, психотерапії та медичної психології.
2. Кузнецов В. М. - к.мед.наук, професор кафедри психіатрії, психотерапії та медичної психології.
3. Насінник О. А. - д.мед.наук, доцент кафедри психіатрії, психотерапії та медичної психології.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Табачников С. І. - завідувач відділом соціальної і клінічної наркології Українського НДІ соціальної і судової психіатрії та наркології МОЗ України, д. мед. н., професор.
2. Мішиєв В. Д. - завідувач кафедри дитячої психіатрії, соціальної і судової психіатрії НМАПО імені П. Л. Шупика, д. мед. н., професор.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Аспірантура є вищою формою підвищення кваліфікації лікарів-спеціалістів з певного фаху у вищих медичних закладах.

Основним завданням аспірантури є поглиблення професійних знань, підвищення рівнів умінь та навичок лікаря-спеціаліста за його лікарським фахом з метою підготовки висококваліфікованого лікаря для самостійної роботи в закладах охорони здоров'я.

Навчання в аспірантурі проводиться з відривом від виробництва. Тривалість навчання складає для громадян України три роки, початок занять - 1 вересня.

Для іноземних громадян тривалість навчання в аспірантурі може бути подовжено за дозволом Міністерства охорони здоров'я України ще на 1-2 роки. Початок занять обумовлюється в умовах контракту про навчання в аспірантурі іноземного громадянина.

Вступний іспит до аспірантури із спеціальності “Психіатрія” проводиться в усній формі з врахуванням відповідей на три основні питання та тестове питання чи задача, що містяться в екзаменаційних білетах, і відповідають “Типовій програмі кандидатського іспиту із спеціальності 14.01.16 – психіатрія”. Знання вступника до аспірантури оцінюються відповідно до основних критеріїв та показників рівня знань за чотирибальною системою – “відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”.

Вступник отримує оцінку “відмінно” у випадку досконального знання всього обсягу основних і додаткових запитань, уміння аналізувати матеріали – «5» - 100% вірних відповідей. Оцінка “добре” ставиться у випадку вичерпних відповідей на всі поставлені запитання; несуттєвих помилок і неточностей не більше ніж у відповідях на два основних запитання – 75 - 84% вірних відповідей. У випадку, коли відповіді на запитання неповні, без відповідного аналізу знання вступника до аспірантури оцінюються “задовільно” – 60 - 75% вірних відповідей. Недостатнє знання матеріалу, відсутність його аналізу та прикладів оцінюється “незадовільно” – менше 60% вірних відповідей.

В разі успішного складання іспиту, лікар-дерматовенеролог зараховується до аспірантури, після закінчення якої отримує посвідчення встановленого зразку.

Програма вступних іспитів до аспірантури за спеціальністю 14.01.16 - ПСИХІАТРІЯ

Основи організації психіатричної допомоги населенню.

Епідеміологія психічних захворювань та головні тенденції динаміки в Україні та світі. Поширеність психічних захворювань в зарубіжних країнах. Методи дослідження захворюваності та поширеності психічних розладів. Поширеність психічних захворювань в Україні.

Клінічна епідеміологія. Основи доказової медицини. Застосування в медичній практиці: діагностиці, лікуванні, профілактиці

Основи організації психіатричної допомоги в Україні. Санітарна статистика, планування, економіка, фінансування та управління установами психіатричної допомоги

Сучасні основи організації стаціонарної психіатричної допомоги. Профілізація психіатричних стаціонарів. Режим психіатричних стаціонарів. Психіатричний стаціонар психо-неврологічного диспансеру. Психіатричні відділення загально-соматичної лікарні. Правила госпіталізації, утримання та виписки хворих з психіатричних стаціонарів.

Особливості сучасного стану амбулаторної психіатричної допомоги. Психоневрологічний диспансер. Психоневрологічний кабінет в поліклініці. Основні функції позалікарняної психіатричної допомоги.

Система виявлення та динамічного спостереження за хворими. Швидка психіатрична допомога. Проміжні форми психіатричної допомоги. Денний стаціонар і нічний профілакторій, їх організація, структура та основні функції. Гуртожитки для хворих-інвалідів, що втратили сімейні зв'язки. Будинки інвалідів для психічно хворих.

Організація психіатричної допомоги дітям. Принципи етапності, послідовності та спеціалізації психіатричної допомоги дітям. Інвалідність дітей внаслідок психічного захворювання. Стаціонарна психіатрична допомога дітям. Організація внутрішньолікарняної психіатричної допомоги дітям. Кабінет дитячого психіатра в загальній дитячій поліклініці і диспансері. Дитячі психоневрологічні санаторії. Санаторні школи для дітей з психоневрологічними захворюваннями. Спецшколи з режимом праці для дітей і підлітків, які важко піддаються вихованню, з правопорушеннями, та їх корекційно - педагогічна і профілактична роль. Організація допомоги розумово відсталим дітям. Організація допомоги дітям з розладами мови. Спеціалізовані будинки дитини і дитячі установи з раннім органічним ураженням головного мозку. Медико-педагогічна комісія для відбору дітей в спеціалізовані заклади. Психологічні медико-педагогічні центри.

Правові засади надання психіатричної допомоги в Україні. Закон України "Про психіатричну допомогу".

Чинне законодавство (кримінальне, цивільне, адміністративне, про шлюб, соціальну допомогу, пенсійне забезпечення тощо) в сфері психіатричної допомоги. Основи трудового права.

Санітарна освіта, психогігієна та психопрофілактика. Основні розділи та форми психогігієнічної роботи. Медико-генетичне консультування. Психогігієна сімейного виховання. Психогігієна статевого виховання. Задачі психопрофілактики в дитячому віці. Первинна, вторинна та третинна психопрофілактика. Профілактика синдрому вигорання у медичних працівників.

Основи медико-соціальної, військової та судово-психіатричної експертизи психічно хворих.

Принципи та загальні основи організації та проведення медико-соціальної експертизи (МСЕК).

Загальні критерії виначення різних ступенів втрати соціально-трудової адаптації.

Судово-психіатрична експертиза (СПЕК). Загальні положення. Організація.
Види судово-психіатричної експертизи.
СПЕК у кримінальному процесі. Непідсудність, обмежена підсудність.
СПЕК у цивільному процесі. Обмежена дієздатність. Недієздатність. Опікунство.
Інші види судово-психіатричної експертизи.
Поняття про симуляцію, агравацію, метасимуляцію, дисимуляцію.
Примусове лікування психічно хворих. Види, порядок проведення.
Заходи медичного характеру з профілактики суспільно-небезпечних дій (СНД) психічно хворих.

Питання реабілітації психічно хворих.

Питання етики і деонтології в професійній діяльності лікаря - психіатра.

Психіатричний огляд: юридичні, етичні та клінічні аспекти його проведення.

Доказова медицина. Настанови, протоколи, рекомендації та керівництва в психіатрії.

Загальна психопатологія.

Головні аспекти історії психіатрії. Сучасний стан загальної психопатології.
Класифікація психопатологічних синдромів.

Розлади відчуття та сприймання. Ілюзії та галюцинації. Галюцинаторний синдром.
Галюцинаторно-параноїдний синдром (Кандинського-Клерамбо). Сенестопатичний синдром.

Розлади емоційної сфери. Афективні синдроми. Депресивний синдром. Прості варіанти депресивного синдрому. Складні варіанти депресивного синдрому. Маніакальний синдром. Прості варіанти маніакального синдрому. Складні варіанти маніакального синдрому.

Розлади мислення. Понадцінні ідеї. Синдром понадцінного маячення. Маячні синдроми. Паранойяльний синдром. Варіанти паранойяльного синдрому залежно від фабули. Варіанти паранойяльного синдрому залежно від типу перебігу. Паранойяльний та парафреничний синдроми. Іпохондричний синдром, його види.

Синдроми розладу ефektorно-вольової діяльності. Кататонічні синдроми. Кататонічний ступор, варіанти кататонічного ступору. Варіанти кататонічного синдрому за ознакою стану свідомості. Гебефрени та інші синдроми.

Пароксизмальні стани (різновиди припадків).

Синдроми розладу свідомості та самосвідомості. Основні ознаки синдромів затьмарення свідомості. Оглушення, визначення, психопатологічна характеристика. Делірій. Аменція, визначення, психопатологічна характеристика. Онейроїдне затьмарення свідомості. Визначення, психопатологічна характеристика. Сутінкове затьмарення свідомості. Визначення, психопатологічна характеристика. Короточасні психічні розлади (виключні стани). Деперсоналізація та дереалізація.

Порушення інтелекту.

Амнезії та їх види. Корсаковський синдром. Конфабуляції у структурі корсаковського синдрому. Психоорганічні синдроми.

Синдроми недоумства.

Астенічний синдром. Основні прояви астенічного синдрому. Обсесивний синдром та його варіанти. Варіанти обсесивного синдрому, який супроводжується обтяжливим афектом. Варіанти обсесивного синдрому афективно-нейтрального змісту. Неврозоподібний та соматоформні синдроми.

Розлади особистості.

Міжнародна класифікація хвороб (МКХ-10). Термінологія, розділи, вісі МКХ-10. Основні положення МКХ-10. Сучасний стан проблеми класифікації психічних розладів. Ознайомлення з DSM-V.

Методи дослідження осіб з психічними розладами та основи функціональної діагностики.

Експериментально-психологічне дослідження. Основні методи експериментально-

психологічного дослідження психічно хворих.

Клініко-психопатологічне дослідження. Метод опитування. Метод спостереження, його використання при дослідженні психічного стану хворого. Інші види дослідження, загальносоматичне і неврологічне дослідження хворого.

Лабораторні і морфологічні методи дослідження. Генетичні методи дослідження. Дослідження біологічних рідин (морфологічні, біохімічні та серологічні дослідження). Визначення вмісту психотропних препаратів у крові. Цитологічне, бактеріологічне дослідження ліквору, значення та оцінка його результатів. Значення і оцінка результатів дослідження біологічних рідин для діагностики психічних захворювань.

Рентгенологічні методи обстеження. Краніографія. Рентгенологічні ознаки, виявлені способом краніографії. Пневмоенцефалографія. Рентгенологічні ознаки, виявлені способом пневмоенцефалографії. Церебральна ангиографія. Рентгенологічні ознаки, виявлені способом церебральної ангиографії. Інші контрольні методи. Рентгенологічні ознаки, виявлені при їх використанні, їх значення і оцінка результатів. Сучасні методи прижиттєвого дослідження мозку. Методи структурної нейровізуалізації (комп'ютерна томографія, ядерно-магнітний резонанс), методи функціональної нейровізуалізації (позитронно-емісійна томографія, функціональний ядерно-магнітний резонанс).

Електроенцефалографія, реоенцефалографія, ехоенцефалографія. Основні компоненти електроенцефалограм М-ехографія. Значення електроенцефалографічного і М-ехографічного досліджень у діагностиці психічних захворювань.

Генетичні методи дослідження психічно хворих. Генеалогічний метод. Близнюковий метод. Біохімічні методи. Цитогенетичний метод. Загальні закономірності успадкування психічних захворювань. Значення генетичних досліджень для діагностики психічних захворювань.

Морфологічні методи досліджень у психіатрії. Макроскопічні дослідження. Гістологічні дослідження. Значення морфологічних досліджень для діагностики психічних захворювань.

Шизофренія, шизотипові та маячні розлади.

Сучасний стан проблеми, вчення про шизофренію. Сучасна класифікація форм та типів перебігу шизофренії. Порівняльна характеристика діагностичних критеріїв класифікацій, прийнятих у різних країнах. Вчення про шизофренію у світлі МКХ-10.

Клінічні прояви шизофренії.

Форми перебігу шизофренії. Клінічна картина параноїдної, гебефренічної, кататонічної, простої та інших форм шизофренії. Характеристика перебігу шизофренії: безперервний, епізодичний. Ремісії при шизофренії.

Безперервна шизофренія.

Епізодична з наростаючим та стабільним дефектом шизофренія.

Епізодична ремітуюча шизофренія.

Шизоафективні розлади. Характеристика депресивних та маніакальних станів при шизоафективному розладі.

Шизотиповий розлад. Проблема реактивних психотичних розладів.

Особливості зляканої та фебрильної шизофренії.

Вікові особливості шизофренії. Дитяча, підліткова шизофренія. Гебоїдофренія, її особливості. Шизофренія інволюційного віку. Шизофренія старечого віку.

Проблема ремісій та дефекту при шизофренії.

Терапія шизофренії. Основні принципи та особливості терапії окремих форм перебігу шизофренії. Невідкладна допомога при шизофренії. Реабілітація хворих на шизофренію.

Експертиза хворих на шизофренію: трудова, військова, судово- психіатрична.

Афективні розлади настрою.

Сучасний стан проблеми, вчення про афективні психози. Історія виділення афективних психозів, МДП. Сучасні проблеми вчення про афективні психози з позицій МКХ-10. Загальна характеристика афективних психозів. Біполярний розлад як модель ендогенно - афективного психозу.

Варіанти перебігу афективних розладів, поняття про циркулярність, моно- та біполярність.

Клінічна картина біполярних афективних розладів.

Основні варіанти депресій.

Клінічна картина циклотимії.

Проблеми суїцидології.

Терапія афективних психозів і профілактика суїцидів.

Епілепсія.

Сучасний стан проблем епілепсії.

Етіологія та патогенез епілепсії.

Клінічні прояви епілепсії: епілептичні пароксизми, епілептичні психози, епілептичні зміни особистості та епілептичне недоумство.

Перебіг епілепсії.

Основні клінічні прояви епілепсії.

Особливості епілепсії залежно від віку.

Лікування епілепсії.

Експертиза хворих на епілепсію: трудова, військова, судово-психіатрична.

Симптоматичні психічні розлади.

Сучасний стан вчення про симптоматичні психічні розлади.

Класифікація та клініка симптоматичних психічних розладів з позицій МКХ-10.

Психічні розлади при окремих соматичних захворюваннях.

Основні принципи лікування гострих, протрагованих симптоматичних психічних розладів та органічного психосиндрому.

Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза хворих на симптоматичні психічні розлади та органічний психосиндром.

Психічні розлади при ендокринних захворюваннях.

Сучасний стан вчення про ендокринопатії з позицій МКХ-10. Загальні закономірності розвитку психічних розладів при ендокринних захворюваннях.

Клініка психічних порушень: ендокринний психосиндром, гострі та протраговані психози. Особливості психічних порушень при окремих ендокринних захворюваннях.

Лікування психічних розладів при ендокринних захворюваннях.

Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза хворих з психічними порушеннями при ендокринних захворюваннях.

Психічні розлади при черепно-мозкових травмах.

Загальна характеристика травматичних уражень головного мозку і класифікація черепно-мозкових травм з позицій МКХ-10.

Клініка психічних розладів у гострому періоді комоцій та контузій головного мозку.

Відкриті травми головного мозку.

Баротравма, психічні розлади у гострому періоді. Електротравма.

Психічні розлади у віддаленому періоді черепно-мозкових травм (травматична хвороба).

Періодичні органічні (травматичні) психози.

Лікування психічних розладів у гострому періоді черепно-мозкових травм і лікування травматичної хвороби.

Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза хворих з психічними розладами при черепно-мозкових травмах.

Психічні розлади при сифілітичних ураженнях головного мозку.

Психічні розлади при сифілітичних ураженнях головного мозку з позицій МКХ-10. Загальна характеристика нейросифілісу. Етіологія, патогенез, патологічна анатомія.

Клініка сифілісу головного мозку. Менінгітні, судинні, гумозні форми сифілісу головного мозку.

Природжений сифіліс головного мозку.

Діагностика і диференційна діагностика сифілісу головного мозку. Неврологічні, соматичні і серологічні дані в діагностиці сифілісу головного мозку.

Лікування сифілісу головного мозку.

Клініка і діагностика прогресивного паралічу.

Лікування прогресивного паралічу.

Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза при нейросифілісі.

Психічні розлади при пухлинах головного мозку.

Психічні розлади при пухлинах головного мозку з позицій МКХ-10. Клініка психічних розладів при пухлинах головного мозку.

Параклінічні дані при пухлинах головного мозку.

Діагностика і диференційна діагностика психічних розладів при пухлинах головного мозку.

Лікування хворих з психічними розладами при пухлинах головного мозку.

Психічні розлади при енцефалітах.

Класифікація клінічних форм енцефалітів з позицій МКХ-10. Психічні розлади при енцефалітах.

Епідемічний енцефаліт. Клініка гострої і хронічної (паркінсонічної) стадії.

Клініка і лікування психічних порушень при кліщовому (весінньо-літньому) і комариному (літньо-осінньому) енцефалітах. Енцефаліти, що виникли внаслідок інфекційних захворювань.

Лікування психічних розладів у гострій і хронічній стадіях енцефалітів. Реабілітаційна, трудова, військова, судово-психіатрична експертиза хворих на енцефаліт.

Функціональні психози інволюційного періоду.

Сучасний стан проблеми функціональних психозів інволюційного віку. Класифікація їх з позицій МКХ-10. Клінічна картина та перебіг функціональних психозів інволюційного віку.

Диференційна діагностика функціональних психозів інволюційного віку.

Лікування функціональних психозів інволюційного віку.

Реабілітація і трудова експертиза при функціональних психозах інволюційного періоду. Військова і судово-психіатрична експертиза при функціональних психозах інволюційного періоду.

Психічні розлади при судинних захворюваннях головного мозку.

Класифікація їх з позицій МКХ-10. Клініка психічних порушень при церебральному атеросклерозі.

Клініка психічних порушень при гіпертонічній хворобі і гіпотонічних станах.

Клініка психічних порушень при церебральному тромбангіїті.

Лікування психічних порушень при судинних захворюваннях головного мозку.

Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза хворих з судинними захворюваннями головного мозку.

Психічні розлади при атрофічних процесах в головному мозку.

Сучасний стан проблеми психічних розладів при атрофічних процесах головного мозку.

Уявлення про етіологію, патогенез та морфологію атрофічних процесів.

Класифікація (МКХ-10) атрофічних захворювань головного мозку.

Слабоумство, стадії розвитку та клінічні варіанти.

Хвороба Альцгеймера, клініка, загальна характеристика перебігу хвороби Альцгеймера.

Хвороба Піка, клінічні прояви та варіанти перебігу хвороби.

Хорея Гентінгтона, клінічні прояви та варіанти перебігу хвороби.

Діагностика і диференційна діагностика атрофічних захворювань головного мозку.

Лікування психічних розладів при атрофічних процесах головного мозку. Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза при атрофічних процесах головного мозку.

Розумова відсталість.

Сучасний стан вчення про розумову відсталість. Епідеміологія, загальна клінічна характеристика. Класифікація розумової відсталості в МКХ-10.

Ензимопатичні форми розумової відсталості (фенілкетонурія, пуриноз тощо). Клініка. Діагностика.

Хромосомні форми (хвороба Дауна, істинна мікроцефалія, синдром Шерешевського-Тернера, хвороба Клайнфельтера). Клініка, діагностика.

Ксеродермічні форми: невоїдна, іхтіоз. Клініка, діагностика.

Дизостозні форми: синдроми Марфана, Крузона. Клініка, діагностика.

Розумова відсталість, обумовлена внутрішньоутробними ураженнями плода - ембріо- і фенотипії (вірусні інфекції, резус-несумісність. Токсоплазмоз, лістеріоз, вроджений сифіліс).

Розумова відсталість, обумовлена пери- і постнатальними шкідливостями.

Психози у розумово відсталих осіб. Клінічні прояви.

Основні питання профілактики, лікування і експертиз хворих на розумову відсталість.

Граничні форми відставання в розвитку особистості (інфантилізм). Клінічні форми. Діагностика, лікування і профілактика.

Непсихотичні розлади психіки та поведінки.

Сучасний погляд на проблему непсихотичних розладів психіки та поведінки.

Розлади особистості. Етіологія, патогенез. Клінічні варіанти. Закономірності перебігу, діагностика.

Основні питання профілактики, лікування, реабілітації та експертизи розладів особистості і патологічного розвитку особистості.

Тривожні розлади. Класифікація. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування.

Дисоціативні та соматоформні розлади, розлади прийому їжі.

Реакції на стрес, посттравматичний стресовий розлад, порушення адаптації.

Непсихотичні розлади психіки та поведінки у дитячому віці.

Лікування та експертиза при непсихотичних розладах психіки та поведінки.

Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання алкоголю.

Епідеміологія алкоголізму. Медичні і соціально-правові питання. Етіологія і патогенез.

Дохворобні форми зловживання спиртними напоями і алкогольна хвороба.

Клінічні прояви і стадії перебігу алкоголізму.

Алкогольні (металкогольні) психози: гострі - алкогольний делірій, алкогольний галюциноз, алкогольний параноїд та хронічні - псевдопараліч, Корсаковський психоз, класифікація, діагностика.

Алкогольна енцефалопатія. Гостра (синдром Гайє-Верніке) і хронічна. Клініка. Діагностика.

Особливості алкоголізму у дитячому, юнацькому віці. Особливості алкоголізму у жінок.

Основні принципи лікування алкоголізму та алкогольних психозів. Особливості примусового лікування.

Трудова і військова експертиза при алкоголізмі. Судово-психіатрична експертиза при алкоголізмі і алкогольних психозах. Оцінка простого і патологічного сп'яніння.

Наркологічна допомога населенню.

Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання психоактивних речовин (наркоманії та токсикоманії).

Сучасний стан проблеми нарко- і токсикоманій. Механізми розвитку привикання до психоактивних речовин.

Формування наркотичного синдрому і його ознаки.

Класифікація наркоманій. Клінічні прояви і перебіг окремих видів наркоманій: гашишизму, морфінізму, кокаїнізму тощо.

Полінаркоманії. Класифікація. Клінічні прояви і перебіг окремих видів токсикоманій.

Основні принципи лікування наркоманій і токсикоманій. Особливості примусового лікування.

Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза при наркоманіях і токсикоманіях.

Лікування психічних захворювань.

Сучасні методи лікування психічних захворювань і принцип класифікації різних видів терапії.

Клінічна психофармакологія. Класифікація психофармакологічних засобів. Механізм дії і фармакокінетика психотропних засобів.

Антипсихотики. Класифікація. Загальна характеристика психотропної дії. Клінічні показання до застосування антипсихотиків різних фармакологічних груп.

Атидепресанти. Загальна характеристика психотропної дії. Класифікація. Клінічні показання до застосування.

Транквілізатори. Характеристика психотропної дії. Класифікація. Клінічні показання до застосування.

Психостимулятори. Особливості психотропної дії. Методика лікування психостимуляторами.

Ноотропні засоби. Визначення і загальні особливості. Механізми психотропної дії. Клінічне застосування.

Нормотиміки. Лікувальна і профілактична дія солей літію. Показання та методика проведення терапії і профілактики солями літію.

Електроконвульсивна терапія (ЕКТ). Сучасне уявлення про механізм дії ЕКТ. Показання до ЕКТ і методика її проведення.

Інші види біологічної терапії психічних захворювань. Піротерапія. Інсулінотерапія.

Невідкладна терапія психічних захворювань. Інтенсивна терапія.

Психотерапія. Патофізіологічний механізм дії. Психотерапевтичні методи (гіпнотерапія, "раціональна" психотерапія, аутогенне тренування, групова, ортодоксальні та сучасні психоаналітичні методи та інші). Показання до застосування в психіатрії.

Лікування сном. Механізм дії, показання і засоби клінічного використання.

Трудотерапія та інші реабілітаційні заходи в психіатрії.

Нетрадиційні методи лікування психічних захворювань (краніоцеребральна гіпотермія, гіпербарична оксигенація тощо). Латеральна терапія. Лазеротерапія.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Авруцкий Г.Я., Недува А.А. Лечение психически больных. - М.: Медицина, 1988.
2. Александровский Ю.А. Пограничные психические расстройства. - М.: «Медицина», 2000.
3. Аммон Г. Психосоматическая терапия / Пер. с англ. - СПб. : Изд-во "Речь", 2000.
4. Антропов Ю.А. Основы диагностики психических расстройств. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010.
5. Арана Дж., Розенбаум Дж. Фармакотерапия психических расстройств. – М.: Изд-во БИНОМ, 2004.
6. Биоэтика: принципы, правила, проблемы/Ответственный редактор и составитель д.фил. наук, проф. Б.Г. Юдин. – М.: Эдиториал, 1998.
7. Блейхер В.М., Крук И.В. Толковый словарь психиатрических терминов. - В 2-х т. -Воронеж, Ростов-на-Дону: «Феникс», 1996. - Т.1. - 480 с; Т.2. - 448 с.
8. Блох С. Введение в психотерапию. - К.: “Сфера”. - 1997.
9. Болдырев А.И. Психические особенности больных эпилепсией (43-летний опыт изучения и лечения больных эпилепсией). - М.: "Медицина", 2000.
10. Бочнер Ф., Аллардак Дж., Эймс Д. и др. Психотропные средства: Справ. практикующего врача – М.: Литтерра, 2004.
11. Бремс К. Полное руководство по детской психотерапии / Пер. с англ. - М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2002.
12. Бурно М. Клиническая психотерапия. - М.: Академический Проект, ОППЛ, 2000.
13. Бухановский А.О., Кутявин Ю.А., Литвак М.Е. Общая психопатология: Пособие для врачей. - Ростов н/Д.: Изд-во ЛРНЦ "Феникс", 1998.
14. Вегетативные расстройства: Клиника, лечение, диагностика. / Под ред. А.М. Вейна. - М.: Медицинское информационное агентство, 2000.
15. Гельдер М., Гэт Д., Мейо Р. Оксфордское руководство по психиатрии / Пер. с англ. - В 2-х т. - К.: "Сфера", 1997. - Т.1. - 300 с; Т.2. -436 с.
16. Гофман А.Г. Психиатрия. Справочник практического врача М.: МЕДпресс-информ, , 2-е издание. - 2010.
17. Дежарле Р., Физенберг Л., Гуд Б., Кляйнман А. Охрана психического здоровья в мире: Проблемы и приоритеты в развивающихся странах / Пер. с англ. - К.: Сфера, 2001.
18. Детская и подростковая психиатрия. Клинические лекции для профессионалов; Под ред. Шевченко Ю.С. ; 2011 ; МИА
19. Джекобсон Дж.Л., Джекобсон А.М. Секреты психиатрии / Пер. с англ. – М.: МЕДпресс-информ, 2005.
20. Дроздов А.А., Гейсоер Е.В. Психиатрия: конспект лекций. – М.: ЭКСМО, 2008.
21. Европейская конвенция по правам человека. - Рим, 4.11.1950 // Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій. - К.: Вид-во "Сфера", 1999.
22. Евсегнеев Р.А. Психиатрия для врача общей практики. - Минск: "Беларусь", 2001.
23. Жмуров В.А. Клиническая психиатрия. Медицинская литература от издательства: Джангар. 2010.
24. Завилянский И.Я., Блейхер В.М., Крук И.В., Завилянская Л.И. Психиатрический диагноз. - К.: Выща шк., 1989.
25. Закон України "Про психіатричну допомогу". - К.: Сфера, 2000.
26. Закони України про охорону здоров'я: Збірник нормативно-правових актів. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2000.
27. Зиглер Э., Ходапп Р.М. Понимание умственной отсталости / Пер. с англ. - К.: Сфера, 2001.

28. Карлинг П.Дж. Возвращение в сообщество: Построение систем поддержки для людей с психиатрической инвалидностью. - К.: Сфера, 2001.
29. Карманное руководство к МКБ-10: Классификация психических и поведенческих расстройств с глоссарием и исследовательскими диагностическими критериями (ИДК) / Сост. Дж.Э.Купер; Под. ред. Дж.Э.Купера / Пер. с англ. - К.: Сфера, 2000.
30. Кирпиченко А.А., Кирпиченко А.А. Психиатрия: Учебник. - Мн.: Выш. шк., 2001.
31. Клиническая и судебная подростковая психиатрия / Под ред. проф. Гурьевой В.А. - М.: Генезис, 2001.
32. Клиническая психиатрия/Под ред. Н.Е.Бачерикова. - К.: Здоровья, 1989.
33. Клиническая психиатрия: пер. с англ. доп/Гл.ред. Т.Б.Дмитриева. - М.: ГЭОТАР Медицина, 1998.
34. Клинические разборы в психиатрической практике/ Под ред. Гофман А.Г. – М.: «МЕДпресс-информ», 2006.
35. Клиническое руководство по психическим расстройствам / Под ред. Давиду Барлоу – Санкт-Петербург: «ПИТЕР», 2008.
36. Клиническое руководство: модели диагностики и лечения психических и поведенческих расстройств/Под ред. проф. В.Н.Краснова и проф. И.Я. Гуровича. - М.: 1999.
37. Ковалев В.В. Психиатрия детского возраста. - 2-е изд. М.: Медицина, 1995.
38. Кондратенко В.Т., Донской Д.И., Игуменов С.А. Общая психотерапия. - М.: Изд-во Ин-та психотерапии, 2001.
39. Короленко Ц.П., Дмитриева Н.В. Социодинамическая психиатрия. - М.: "Академический проспект", Екатеринбург: "Деловая книга", 2000.
40. Крыжановский А.В. Циклотимные депрессии. - К.: АПУ, 1995.
41. Кузнецов В.М., Чернявский В.М. Психиатрия. - К.: Здоров'я, 1993.
42. Лексиконы психиатрии ВОЗ / Пер. с англ. - К.: Сфера, 2001.
43. Лекции по наркологии / Под. ред. проф. Н.Н. Иванца. - М.: "Нолидж", 2000.
44. Либих С.С. под ред. Руководство по сексологии. - СПб.: Питер, 2001.
45. Личко А.Е. Подростковая психиатрия. - Л.: Медицина. Ленинградское отделение, 1985.
46. Любан-Плоцца Б., Пёлдингер В., Крёгер Ф., Ледерак-Хофман К. Психосоматические расстройства в общей медицинской практике / Пер. с нем. - СПб.: Изд-е СПб НИИ, 2000.
47. Макаров В.В. Психотерапия нового века. - М.: Акад. Проект, 2001. Медико-соціальна експертиза психічних та поведінкових розладів: Навчально-методичний посібник / За ред. д.мед.н., проф. Л.М.Юр'євої. - Дніпропетровськ, 2004.
48. Международная классификация болезней (10-й пересмотр). Классификация психических и поведенческих расстройств: Клинические описания и указания по диагностике. ВОЗ / Пер. с англ. - К.: Факт, 1999.
49. Менделевич В.Д. Психиатрическая пропедевтика: Практическое руководство для врачей и студентов. - М.: ТОО "Техлит", "Медицина", 1997.
50. Менделевич В.Д., Соловьева С.Л. Неврология и психосоматическая медицина. - М.: «МЕДпресс-информ», 2002.
51. Методи лікування, що становлять підвищений ризик для здоров'я особи, та їх застосування при наданні психіатричної допомоги: Методичні рекомендації. - Харків: 2001.
52. Морозов Г.В., Шумский Н.Г. Введение в клиническую психиатрию (пропедевтика в психиатрии). - М.: "Медицинская книга", 1998.
53. Мосолов С.Н. Клиническое применение антидепрессантов. - СПб.: Медицинское информационное агенство, 1995.
54. Моховиков А.Н. - составитель. Суицидология: Прошлое и настоящее: Проблема самоубийства в трудах философов, социологов, психотерапевтов и в художественных текстах. - М.: «Когито-Центр», 2001.
55. Нагнибеда А.Н., Нитруца М.И. Скорая психиатрическая помощь на догоспитальном этапе: Руководство. - СПб.: СпецЛит, 2000.

56. Наказ МОЗ і МВС України від 19.12.2000. № 346/877 "Про заходи запобігання небезпечним діям з боку осіб, які страждають на тяжкі психічні розлади".
57. Наказ МОЗ України від 08.10.01. № 397 "Про затвердження нормативних правових документів з окремих питань щодо застосування примусових заход медичного характеру до осіб, які страждають на психічні розлади". - К., 2002.
58. Напреенко О.К. ред. Психіатрія. - К.: "Здоров'я", 2001. -584 с 93. Наркологія / Под ред. Л.С. Фридмана и др. / Пер. с англ. - М. - СПб., 1998.
59. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України (за станом на 1 грудня 2001) / Яценко С.С. / Відповід. редактор. - К.: "А.С.К.", 2002.
60. Нахимовский А.И., Шишков В.В. Практическая психотерапия. - СПб.: Питер, 2001.
61. Невідкладні стани в психіатрії / За ред. Д.мед.н., проф. Л.М. Юр'євої - К., 2000.
62. Невротичні, соматоформні розлади та стрес: Навчальний посібник / За ред. д.мед.н., проф. Л.М. Юр'євої. - К.: ТОВ ММК, 2005.
63. Поліщук Й.А. Вибрані праці до 100-річчя від дня народження видатного психіатра. – К., 2007.
64. Правила застосування фізичного обмеження та ізоляції при наданні психіатричної допомоги особам, які страждають на психічні розлади: Методичні рекомендації. - К., 2001.
65. Психиатрия позднего возраста/Под ред. Робина Джекоби, Катрин Оппенгаймер / Пер. с англ. - В 2-х т. - К.: Сфера, 2001. - Т. 1. - 390 с.
66. Психиатрия. Национальное руководство (+ CD-ROM). / ГЭОТАР-Медиа, 2009.
67. Психиатрия/Под ред. Р.Шейдера. - М.: Практика, 1998.
68. Психіатрія /під ред. В.М. Козідубової, В.М. Кузнєцова, В.А. Вербенко та ін. – Харків: Оберіг, 2013.
69. Психіатрія (клініко-діагностичні алгоритми): Навчально-методичний посібник / За ред. д.мед.н., проф. Л.М. Юр'євої. - Д.: АРТ-ПРЕС, 2002.
70. Психология: Словарь / Под ред. А.В.Петровского, М.Г.Ярошевского. -М., 1990.
71. Психосоматические заболевания: Полный справочник/Под ред. д.м.н., проф., чл.-кор. РАЕ и РЭА Елисеева Ю.Ю. – М.: Изд-во Эксмо, 2003.
72. Психотерапия / Под редакцией Б.Д. Карвасарского. - СПб., 2000. - 536с.
73. Психотерапия детей и подростков / Под. ред.Х. Ремшмидта / Пер. с нем. -М.: Мир, 2000.
74. Пушкарев А.Л., Доморацкий В.А., Гордеева Е.Г. Посттравматическое стрессовое расстройство: Диагностика, психофармакотерапия, психотерапия. - М.: Изд-во инс-та психотерапии, 2000.
75. Ремшмидт Х. Детская и подростковая психиатрия/Пер. с нем. - М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001.
76. Роберт Гудман, Стивен Скотт. Детская психиатрия. Издательство: Триада-Х., 2008.
77. Руководство по психиатрии/Под ред. А.С. Тиганова. - В 2-х т. - М.: Медицина, 1999.
78. Руководство по психотерапии. 3-е изд. - Ташкент, 1986.
79. Руководство по судебной психиатрии/ Под ред. Дмитриевой Т.Б., Шостаковича Б.В., Ткаченко А.А./ – М.: Медицина, 2004.
80. Самохвалов В.П. под ред. Краткий курс психиатрии. - Симферополь: «СОНАТ», 2000.
81. Сидоров П.И., Парняков А.В. Введение в клиническую психологию: В 2-х т. / Учебник для студентов мед. вузов. - М.: Академический проспект, Екатеринбург: Деловая книга, 2000. - Т.1. 416 с, Т.2. 381 с.
82. Справочник врача-психиатра/Под ред. Г.Л.Воронкова и др. - К.: Здоров'я, 1990.
83. Стычинский Б.С, Зуб И.В., Рогань В.Г. Научно-практический комментарий к законодательству Украины о труде. - Киев - Севастополь: «Ин-т юрид. исследований, 2001.
84. Тополянский В.Д., Струковская М.В. Психосоматические расстройства: Руководство для врачей. - М.: Медицина, 1986.
85. Ургентна психіатрія (клініка, психодіагностика, терапія невідкладних станів). / Дзюб Г.К., Кузнєцов В.М., Нестерчук Н.В. / К., 2010.

86. Фармакотерапия в неврологии и психиатрии/ Под ред. Энна С.Д., Койл Дж.Т. – М.: ООО «Медицинское информационное агентство», 2007.
87. Финзен А. Психоз и стигма. / Пер. с нем. - М.: Алетайа, 2001.
88. Хайгл-Эверс А., Хайгл Ф., Отт Ю., Рюгер У. Базисное руководство по психотерапии / Пер. с нем. - СПб.: Изд-во «Речь», 2001.
89. Цыганков Б.Д., Овсянников С.А. Психиатрия. руководство для врачей. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2011.
90. Шувалов А.В. Психиатрия, наркология, сексопатология: Новая классификация МКБ-10. Справочник практического врача. - М.: Сов. спорт, 2001.
91. Энтони В., Коэн М., Фаркас М. Психиатрическая реабилитация / Пер. с англ. - К.: Сфера, 2001.
92. Этика практической психиатрии: Руководство для врачей/Под ред. В.А.Тихоненко. - М.: Право и закон, 1996.
93. Этика психиатрии/Под ред. С.Блоха и П.Чодоффа. - К.: “Сфера”, 1998.
94. Юрьева Л.Н. Клиническая суицидология. – Днепропетровск: “Пороги”, 2006.
95. Юрьева Л.Н. Кризисные состояния. - Днепропетровск: “Арт-Пресс”, 1998.
96. Ялом И. Теория и практика групповой психотерапии/Пер. с англ. - СПб. -М., 2000.
97. Яничак Ф.Дж., Дэвис Дж.М., Прескорн Ш.Х., Айд Мл. Дж.М. Принципы и практика психофармакотерапии. - К.: Ника-Центр, 1999.
98. Ясперс К. Общая психопатология. - М.: “Практика”, 1997.

Голова предметної комісії
завідувач кафедри психіатрії,
психотерапії та медичної психології

Г. Я. Пилягіна